

Formandens beretning 2024

Af formand for SSP-Samrådet Benny Husted, Generalforsamlingen d. 19. marts 2024

Det er vemodigt at stå her for at holde min sidste beretning – og en beretning er jo slet og ret en status på om det er lykkedes at nå, det man gerne ville have nået og om man har arbejdet med det, man har haft til opgave at arbejde med.

Når det nu er den sidste beretning jeg skal holde, så vil jeg tillade mig at udvide perspektivet til de sidste 6 år, og med afsæt i det vi forudså dengang ville være SSP-Samrådets spillebane, og så med et særligt blik for det sidste års aktiviteter i forhold til dette.

Mange af jer kan sikkert huske noget af det jeg i min valgtale den gang præsenterede som værende SSP-Samrådets udfordringer i fremtiden – nu vil vi se tilbage og se hvordan det så er gået.

SSP-Samrådet

Benny Husted
Formand

Tlf.: 2325 8547

Benny.husted@ssp-samraadet.dk

Rikke Risgaard Laustsen
Næstformand

Tlf.: 7253 8356

rilau@fmk.dk

www.ssp-samraadet.dk

Nyborg, d. 19.03.2024

SSP-Samarbejdets udfordringer i fremtiden?

- **Øgede digitale udfordringer og kriminalitet**
 - Forebyggelse af offerrolle
- **Mindre tolerance og større polarisering**
 - Syndebukkeeffekt
- **Forventning om hurtigere reaktioner**
 - Presse, lokalsamfund kræver hurtigere handling
- **Indsats flytter op i alderen til SSP+**
 - Risikoadfærd starter senere
- **Større mobilitet på tværs af kommunegrænser**
 - Unge flytter sig
- **Nye indsatser, som ligger uden for trad. SSP-område**
 - Digital dannelse
 - Højt tempo og stress
 - Depressioner
 - Rusmidler
- **Alle har en mening**
 - Sociale medier definerer lokal norm
 - Fake News
- **Vidensbaserede indsatser**
 - Dokumentation
- **Regeringsudspil**
 - Ændring i opgavefordelinger mellem SSP-konsulenter og myndighedsområder
 - Ny fælles ramme?
- **Og meget andet**

Det digitale har i den grad udspillet sig gennem de senere år med alt fra billeddeling og digitale krænkelser, over muldyr til risikoadfærd på nettet med koblinger til ekstremisme og radikaliserings. SSP-Samrådet og særligt Fagudvalget for digital dannelse har derfor, også det seneste år, arbejdet meget med den generelle forebyggelse i det digitale; fra deltagelse i dialog om Danmarks Digitale dannelse, over den sikre side sammen med NC3 og Trygfonden om at hjælpe børn til at begå sig på nettet, over samarbejdet med bl.a. Red Barnet om at sikre førstehjælp til unge der har været udsat for digitale krænkelser, til udvikling og webinarer om hvordan man undgår at blive muldyr og blive blandet ind i hvidvask, med oprettelse af et helt nyt Fagudvalg for digital kriminalitet, der kan løfte indsatsen når den digitale dannelse ikke er nok og den digitale adfærd udvikler sig til digital kriminalitet og i den yderste instans, til bl.a. SSP+fagudvalgets arbejde med at forebygge at unge radikaliseres på nettet og styrker deres kritiske sans i forhold til **Fake News** i form af udvikling af små film sammen med Center for dokumentation og indsats mod Ekstremisme.

Den politiske dagsorden er ofte styret af pressen med **bombastiske udtalelser** omkring enkeltsager, hvor der udtrykkes et behov for at finde nogle der må have ansvaret for, hvad der nu er sket i samfundet. Sådan er det i høj grad også når vi taler om unge og kriminalitet. Mange unge, der har det svært og som har gjort noget uacceptabelt i skolegården, i lokalsamfundet eller på nettet, har oplevet at blive mødt af udskamning. Om det er i den lokale Facebook-gruppe "for os der bor i..." eller om det af politikere der ønsker udvisning eller hårdere straffe, så har det også fyldt i de seneste år i SSP-Samrådets arbejde. Det har været væsentligt for os at arbejde for at unge bliver behandlet ordentligt og får en mulighed for at vende tilbage til **fællesskabet**, hvad enten det har drejet sig om vores dialog med DCUM om mobning og klageinstansen, om at genoprette tilliden med genoprettende indsatser med fagudvalget, i dialog om andre reaktionsformer over for unge der har lavet kriminalitet, om risikoen for at blive stemplet af reaktionerne i UKN og drøftelser og høringer om straksindsatser i dialog med Justitsministeriet. Når vi har skrevet en artikel til Altinget om eller været i dialog med politikere om tidlig forebyggelse af bander. Eller senest ved afgivelse af høringsvar om bandepakken, eller et oplæg for Udenrigsministeriet på den danske ambassade i Stockholm om bandeforebyggelse.

Og det med fællesskabet – og rettere det at **hænge på** i udkanten af fællesskabet og særligt den nye udsathed, kom bestemt også til at betyde noget under coronaen. Øget udsathed med særlig risiko for depressioner osv. har fyldt rigtig meget siden – i SSP-Samrådets arbejde har det måske mest være med fokus på at udvikle fællesskabet så der er en plads til alle, for det fylder implicit i mange af de øvrige tiltag. Der er næsten altid en trivselsvinkel på alle de typer indsatser vi er involveret i og oplæg om social kapital, the sense of belonging, eller en dialog på Folkemødet med Børns voksenalder om at have brug for voksne der kan hjælpe et ungt menneske til at komme oven på igen, eller når vi har beskæftiget os med unges brug af pengespil sammen med Spillemyndighederne, fordi de unge spiller, for at hænge på fællesskabet, selv om de ikke gamle nok til det.

Og **Rusmidlerne** har jo fyldt helt vildt meget. SSP-Samrådet har fået opgaven med drive PAS-konceptet, og at udvikle et nyt PAS-lightkoncept og udbrede det til hele landet. Særligt med stor tak til Lions club, som gav PAS-projektet Lions-prisen på 500.000 kr. til at lave PAS-light kurser i alle kredse – egentligt et udviklingsprojekt, som vi selv ansøgte Lions om at få. Og selvfølgelig kommer vi heller ikke uden om at Opioider og den noget omdiskuterede undersøgelse som SSP-Samrådet blev bedt om at lave for Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen bad SSP-Samrådet om at bidrage med at give et aktuelt pejlemærke af omfanget af misbrug af opioider blandet børn og unge i alle kommuner i form af en forespørgsel ud til at landets SSP-konsulenter om deres lokale erfaringer.

Politisk set var der fokus på at **unge bevægede sig over kommunegrænsen** og vi har i den grad oplevet at udfordringer der var kendt i et område af Danmark hurtig kunne brede sig til resten af landet – bare tænkt på Lattergas, og Puff Bars og når unge kører til nabokommunen for at være med i en Posefest. Det er alle temaer, som SSP-Samrådet har været i tæt dialog med Sundhedsstyrelsen om. Vi har lavet tidligere lavet undersøgelser om udbredelsen af lattergas, vi har været i Indenrigs- og Sundhedsministeriet for at holde møder med ministeren om Kokain, om Puff Bars, og mødtes med alle Sundhedsførerne om unges brug af alkohol og nikotinprodukter. Og der har i den grad været behov for at **kunne dokumentere** hvordan situationen ser ud, således at det ikke bliver de bombastiske politiske udmeldinger der kommer til at løbe af med beslutningerne.

Om **kriminaliteten er flyttet op i alder er svært at sige**. Mange pressehenvendelser til os har drejet sig om en oplevelse af at kriminaliteten blandt de yngste er blevet værre – fx med de tragiske knivstikkerier, som der har været i den senere tid. I forhold til vores forudsigelse for 6 år siden, starter risikoadfærden måske ikke senere – men SSP-samarbejdet har fået et nyt fokus på SSP+, og meget af lovgivningen som SSP-Samrådet har været høringspart på i år, har drejet sig om de ældre unge, og deres færden i bymiljøet, med nattelivszoner og senest bandebekæmpelse og ja også lidt forebyggelse.

For 6 år siden ville den daværende regering lave en reform af indsats over for ungdomskriminalitet "Alle handlinger har konsekvenser". Vi kendte ikke aftalen den dag i marts i 2018, hvor jeg viste disse plancher – men vi havde alligevel hørt lidt forudsigelser om at **et regeringsudspil** kunne komme til at indeholde noget af det der har været helt afgørende for SSP-Samrådet og SSP-samarbejdet siden.

SSP-Samarbejdet – og en fælles ramme?

- **Vejledning om § 115 – klare linjer om hvordan vi deler oplysninger**
- **Afdækning:**
 - Er SSP-Samarbejdet virkelig så forskellig fra kommune til kommune?
- **Lovgivning - Grundlæggende mål og rammer**
 - Men man kan indrette sig forskelligt
 - Se på SLT-modellen fra Norge
- **Helhedsorienteret organisering**
 - Bringe flere fagligheder i spil – sikre det tværfaglige udgangspunkt
 - Reelt fælles opgave mellem kommune og politi? Tværsektoriel enhed?
- **Samle viden og rådgive om indsatser**
 - SSP-Samrådets sekretariat?
 - Gør vi det der virker – Virker det vi gør?
- **Fælles uddannelser**
 - Fra SSP-Samrådets kurser/uddannelsespakker til diplomuddannelser
- **Uafhængig finansiering**
 - Mulighed for investering i langsigtet forebyggelse
 - Fra puljer til grundbevilling
- **Metodeunderstøttelse**
 - Brug af Restorative Justice og FRIHED til at finde alternative løsninger
- **SSP-samarbejde på alle niveauer**
 - Ministerielt SSP
 - Embedsmands SSP = SSP-Samrådet
 - Kommunalt SSP

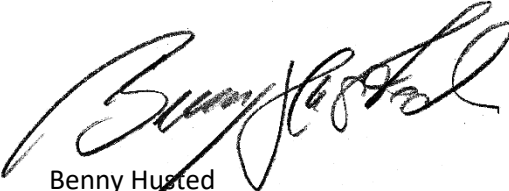
Vi fik en **ny vejledning** i 2018 om udveksling af personlige oplysninger i SSP-samarbejdet, og senere en tilsvarende for Info-hussamarbejdet. Vi fik en **SSP-undersøgelse** der kunne fortælle om hvordan SSP-samarbejdet så ud over hele landet – og som fortalte om mange forskellige organiseringsformer og mange forskelligheder, men mest af alt også lighedspunkter omkring, hvilken indsats SSP-samarbejdet løser. Vi fik **en fælles ramme**, som blev en klar anbefaling til kommunerne, og som vi det seneste års tid også har arbejdet på, skulle blive lovpligtigt for kommunerne at leve op til. SSP-Samrådet har på mange måder forsøgt at anbefale dette til politikerne - et arbejde, der nu ligger i ministeriet, og ved de politiske aftaleparter for forhåbentligt at lande inden længe. Vi fik senere en **SSP-uddannelse** i Socialstyrelsesregi. Den har ikke altid været som vi kunne ønske det, men vi har fra SSP-Samrådet deltaget i den tilknyttede ekspertgruppe, og også i det seneste år været med til at videreudvikle uddannelsen, så der nu

er et par rigtig gode tilvalgsmoduler om "Hvad der virker" og om "Hvordan man laver sociale interventioner der påvirker unges adfærd" – og lige pt. skal vi til at i gang med kvalificere et modul om "Strategisk og målrettet Kommunikation". Vi har italesat **den genoprettende indsats** gang på gang, og i det seneste år har vi igen vendt dette med Justitsministeriet, forsøgt at starte et projekt om udvikling af lokale genoprettende indsatser med klubmedarbejdere som omdrejningspunkt sammen med Ungdomsringen, og så skal vi til at drøfte straksreaktioner med Justitsministeriet og meget andet. Vi har haft et særdeles dygtigt fagudvalg omkring dette i en lang årrække, og det bærer frugt – men de har også brug for nye kræfter.

Og så har vi i SSP-Samrådet haft fokus på et tankesæt om, at vi er **elevatoren** der skal bringe viden om praksis op på ministerielt og forskningsniveau, og bringe politiske beslutninger og forskningsviden ud til det kommunale SSP-samarbejde. Groft sagt arbejde med SSP-samarbejdet på alle niveauer.

Alt dette arbejde har placeret SSP-Samrådet som en samarbejdsvillig og kompetent organisation, som er der for at sikre de bedst mulige vilkår for SSP-samarbejdet. Drømmene har helt siden 2012 været rettet mod at kunne etablere **et sekretariat**, der kan hjælpe med at styrke SSP-Samrådet og for 4 år siden tog vi beslutningen om at udvikle et sekretariat, bl.a. også fordi opgaverne voksede og voksede i omfang og bredde i forhold til SSP-samarbejdet. Det blev til en forsøgsordning fra jan 2021 og frem til nu og flere års arbejde med at ansøge om at få støtte til at lave det sekretariat, der skulle blive den første brik i puslespillet, som man altid kan koble nye brikker til. Det har ført til adskillige samtaler med forskellige politikere på Folkemødet, på gaden, ud for en iskiosk, over Teams, over telefonen og fysiske møder og ikke mindst strategiske drøftelser om, hvordan det ville kunne lade sig gøre. Flere forskellige ministre har over tid lovet at ville se på det med velvillighed, og endelig - I efteråret kom der gang i forhandlingerne om bandepakken. SSP-Samrådets artikel lukkede igen dørene op til politikere vi havde været i dialog med over årene. Intense telefonsamtaler og politiske aftaler senere kom det endelig på plads. SSP-Samrådet fik **sin varige bevilling** til at sikre grundfundamentet i form af støtte til driften uden særlige politiske bindinger om bestemte typer indsatser, men helt grundlæggende med et ønske om at støtte SSP-Samrådets fortsatte gode arbejde.

Tak til alle jer der har været med på rejsen, i bestyrelsen, i fagudvalgene, i kredse og kommuner, i de daglige dialoger over telefonen eller i det arbejde I har leveret for SSP-Samrådet i utallige udvalg, udviklingsfora og projekter. Tak til jer alle for det seneste år og de år der kom før det.

Benny Husted
Formand for SSP-Samrådet